

SISUKORD

1	ÜLDOSA	3
1.1	Üldandmed	3
1.1.1	Rajatise asukoht	3
1.1.2	Rajatise lühikirjeldus	3
1.1.3	Projekteerimistöö piiritus.....	3
1.1.3.1	Üldine piiritus	3
1.1.3.2	Piiritus erinevate ehitusprojekti osade vahel.	3
1.1.4	Projekteerija	3
1.2	Alusdokumendid	4
1.3	Normdokumendid	4
2	KINNISTU VEEVARUSTUSE JA KANALISATSIOONI VÄLISVÕRK.....	5
2.1	Olemas olev olukord	5
2.2	Arvutuslikud vooluhulgad	5
2.2.1	Arvutuslik veevajadus.....	5
2.2.2	Arvutuslik reovee kogus	5
2.3	Projekteeritud kinnistu veevarustus	5
2.3.1	Veemõõdusõlm.....	6
2.4	Projekteeritud kinnistu reoveekanaliseatsioon	6
3	TORUSTIKU E HITAMINE JA KASUTUSELE VÕTMINE.....	8
3.1	Ohutusnõuded ehitustöödel ehitiste ja rajatiste lähedal	8
3.2	Liinirajatiste kaitsevööndis töötamiseks rakendatavad meetmed	8
3.3	Torustiku paigaldus ja kaeviku täide.....	9
3.3.1	Kaevik	9
3.3.2	Tasanduskiht	9
3.3.3	Paigaldamine.....	9
3.3.4	Tagasitäide	9
3.4	Katendite taastamine	10
3.5	Nõuded ehitamisele ja käiku andmisele.....	10
3.5.1	Ettevalmistused ehitustöödeks	10
3.5.2	Ehitustöödel rakendatavad ohutusmeetmed.....	10
3.5.3	Ehitamise dokumenteerimine.....	11
3.5.4	Vee sulgemine	11
3.5.5	Torustike avamine ekspluatatsiooniks	11
3.5.6	Teostusjoonised.....	11

4	KESKKONNAKAITSE	12
4.1	Jäätmekäitlus.....	12
4.2	Likvideeritavad torustikud	13
5	TÖÖTERVISHOID JA TÖÖOHUTUS	14

1 ÜLDOSA

1.1 Üldandmed

1.1.1 Rajatise asukoht

Projektis käsitletud veevarustuse rajatised paiknevad Viljandi maakonnas, Viljandi vallas, Mustla alevikus, Posti tn 68 (79705:001:0970) kinnistul.

1.1.2 Rajatise lühikirjeldus

Käesoleva projektiga antakse projektlahendus reoveekanaliseerimise välisvõrkude rajamiseks liitumispunktist kuni hooneni ja veevarustuse torustiku rajamist liitumispunktist kuni veemõõdukõlmeni.

1.1.3 Projekteerimistöö piiritletus

1.1.3.1 Üldine piiritletus

Projektis käsitletakse kinnistuse veevarustuse ja reoveekanaliseerimise. Teisi nimetatud tehnikasüsteeme käesoleva projektiga ei lahendata.

1.1.3.2 Piiritletus erinevate ehitusprojekti osade vahel.

Käesolev projekt on koostatud põhiprojektina veevarustuse ja kanalisatsiooni kinnistuse välisvõrkude ehitistatise esitamiseks. Projektis käsitletakse ainult veevarustuse ja kanalisatsiooni välisvõrkude projekti osa.

1.1.4 Projekteerija

Käesoleva projekti on välja andnud Inseneribüroo Nugis OÜ, aadressiga Reinu tee 31C, 71020 Viljandi. Äriregistri kood 14523977. Majandustegevuse registri number EEP004089 (projekteerimine).

Projekteerijaks on diplomeeritud veevarustuse- ja kanalisatsiooniinsener (tase 7) Reigo Ritso. Kutsetunnistuse number 201429, väljastaja Eesti Ehitusinseneride Liit, kehtivus 14.11.2023-13.11.2030.

1.2 Alusdokumendid

- Tellija poolne lähteülesanne
- OÜ Ramsi VK „Posti tn 68 kinnistu (79705:001:0970) Mustla alevik Viljandi vald Viljandimaa tehnilised tingimused ühisveevärgi ja -kanalisatsiooniga liitumiseks“, nr 130, kuupäevaga 16.12.2024.a.
- Geodeesia24 OÜ töö nr. 10187-25, „Viljandi maakond, Viljandi vald, Mustla alevik, Posti tn 68, Topo-geodeetiline uuring, maa-ala plaan tehnovõrkudega“, kuupäevaga 23.01.2025.

1.3 Normdokumendid

Antud seletuskiri on koostatud järgmiste teineteist täiendavate dokumentide alusel:

- EV Ehitusseadustik jt. seonduvad õigusaktid
- EVS 932:2017 EHITUSPROJEKT
- EVS 921:2022 VEEVARUSTUSE VÄLISVÕRK
- EVS 835:2022 HOONE VEEVÄRK
- EVS 848:2021 VÄLISKANALISATSIOONIVÕRK
- EVS 846:2021 HOONE KANALISATSIOON
- RIL 77-2013 – Pinnasesse ja vette paigaldatavad plasttorud. Paigaldusjuhend.
- Hoone tehnosüsteemide RYL 2002
- Majandus- ja taristuministri 17.07.2015.a. määrus nr 97 “Nõuded ehitusprojektile.”
- Tarvastu valla heakorra- ja kaevetööde eeskiri

2 KINNISTU VEEVARUSTUSE JA KANALISATSIOONI VÄLISVÕRK

2.1 Olemas olev olukord

Kinnistul on olemas olev elamu. Kinnistu tarbeks on olemas olevad liitumispunktid ühisveevarustuse ja -kanalisatsiooniga liitumiseks. OÜ Ramsi VK on väljastanud tehnilised tingimused ühisveevärgi ja -kanalisatsiooniga liitumiseks.

2.2 Arvutuslikud vooluhulgad

Vooluhulkade määramiseks on kasutatud Tellija poolt esitatud lähteandmeid ning asjakohaseid standardeid. Veevarustuse arvutuslik vooluhulk on leitud vastavalt standardile EVS 835:2022. Reoveekanalisatsiooni arvutuslikud vooluhulgad on leitud vastavalt standardile EVS 846:2021.

2.2.1 Arvutuslik veevajadus

- Arvutuslik tarbevee vooluhulk (sekundiline): $Q_{a, KV} = 0,43 \text{ l/s}$
- Tipptunni veevajadus: $Q_{\max, h, KV} = 0,13 \text{ m}^3/\text{h}$
- Ööpäevane keskmine veetarbimine: $Q_{d, KV} = 0,43 \text{ m}^3/\text{d}$

2.2.2 Arvutuslik reovee kogus

- Arvutuslik olmereovee vooluhulk (sekundiline): $Q_{a, K} = 1,8 \text{ l/s}$

Tunni ja ööpäeva reovee vooluhulgad võtta võrdseks arvutusliku veetarbimise andmetega.

2.3 Projekteeritud kinnistu veevarustus

Veevarustuse allikaks on ühisveevärgi tänavavõrk, liitumispunktiks on kinnistu piirist 0,5-1,0m väljaspool asuv olemasolev maakraan. Liitumispunktis tehakse De32 toruga ühendus olemasoleva maakraaniga DN25. Torustiku materjaliks on PE De32 PN10 materjalist veevarustuse kinnistutorustik. Torustik paigaldatakse minimaalselt 1,8m sügavusele. Hoone vundamendi alt tuuakse veetoru hülssstorru paigaldatult hoones asuvasse vannituppa, kuhu paigaldatakse OÜ Ramsi VK nõuetele vastav veemöödusõlm. Veemöödusõlme ehitab vee-ettevõtte tehniliste nõuete kohaselt välja kinnistuomanik. Arvesti paigaldab ja plommib vee-ettevõtte esindaja.

2.3.1 Veemõõdusõlm

Kinnistul paiknevasse hoonesse on projekteeritud veemõõdusõlm veemõõtjaga DN15. Veemõõdusõlm paigaldatakse hülssstoru hoonesse toodava sisendtorustiku väljumisele vannitoas. Ruum on kuiv, köetav ja valgustatud ning varustatud vee äravooluga. Veemõõdusõlmele tagada vaba ruum sõlme hoolduseks ja kontrolliks vastavalt standardile EVS 835:2022.

Hoone veesisend tuuakse põrandast 50-80 cm kõrgusele ja keeratakse 90°-elektrikeevispõlvega põrandaga paralleelseks. Torule paigaldatakse üleminek hoonesisendiks olevalt plasttorult torule DN15 ja kuulkraan DN15. Peale kuulkraani paigaldatakse liigutatava hülssiga liidesega varustatud elektriliselt maandatud kandurile paigaldatav kaugloetav veemõõtja DN15.

Peale veemõõtjat paigaldatakse messingkorpuses tagasilöögiklapp. Sellele järgneb kolmikuga äravoolu kuulkraan DN15 ja kuulkraan, peale mida paigaldatakse üleminek hoone majandus-joogivee süsteemi tarbeveega varustamiseks ühendatava torustikuga. Veemõõtjale peab eelnema minimaalselt 5 tinglähimõõdu pikkune ja järgnema minimaalselt 3 tinglähimõõdu pikkune sirge torulõik. Täisavaga kuulkraanid on lubatud lugeda sirge lähimõõdu hulka.

Veearvesti peab olema paigaldatud horisontaalselt, näidikuga ülespoole nii, et selle näitu oleks kerge lugeda, seda oleks hõlbus vahetada ning see oleks kaitstud külma, kuuma ja väliste mehaaniliste mõjutuste eest. Enne veearvestit ei tohi olla ühtegi veevõttu võimaldavat ühendust.

Veemõõdusõlme ehitab välja kinnistu omanik vastavalt OÜ Ramsi VK tehnilistele tingimustele. Veearvesti paigaldab veemõõdusõlme ja plommib vee-ettevõtte esindaja.

2.4 Projekteeritud kinnistu reoveekanaliseerimine

Kinnistu liitumispunktiks on olemas olev reoveekanaliseerimiskaev OK-1. Hoonest kuni liitumispunktini tuuakse De160 reoveekanaliseerimistorustik.

Kaevu ja kanalisatsioonitorude ühendus peab jääma veetihe. Kaevude veetihedust kontrollitakse üldiselt visuaalsel vaatlusel.

Kinnistu kanalisatsioonil peavad olema allpool ühiskanaliseerimise paisutustaset paiknevatel reoveeneeludel kaitseadmed uputuste vältimiseks. Reoveekaevu maapinna kõrgus liitumispunktis on 58,55 ja paisutustase on seega 58,65.

Isevoolse kanalisatsiooni torustik on projekteeritud ühekihelistest siledaseinalistest muhvidega PVC-U plastiktorust rõngasjäikusega SN8. Projekteeritud hooneväljundtorustiku läbimõõt on De160. Kõik muhvotsliitega torud peavad olema varustatud kummitihenditega

PVC torud ja toruliitmikud peavad olema toodetud vastavalt Euroopa standardile EVS-EN 1401-1:2019. Toruliitmikud peavad vastama samale standardile kui torudki ning olema valmistatud sama tootja poolt.

Torude käsitlemine, transport ja ladustamine peab toimuma vastavalt tootjapoolsetele juhistele. Väljastatud peab olema torude kahjustumine.

Materjalide loetelu on toodud projekti lõpus jaotises VKV-8-01 „Põhimaterjalide loetelu.”

3 TORUSTIKU EHITAMINE JA KASUTUSELE VÕTMINE

3.1 Ohutusnõuded ehitustöödel ehitiste ja rajatiste lähedal

Ehitustöödel tuleb tööde teostajal rajatiste valdajatega täpsustada ja tähistada rajatiste asukoht. Ehitaja on kohustatud täitma nimetatud rajatiste valdajate poolt esitatavaid nõudeid rajatiste läheduses töötamisel. Vastavalt olemasolevate hoonete ja/või rajatiste iseloomule tuleb nende läheduses tööde teostamiseks valida sobiv tehnoloogia rajatist kahjustava mõju vältimiseks (näit. vibratsiooni vältimine). Ehitustöödel vaidluste vältimiseks rajatise kahjustuste üle hoonete seisukord fikseerida enne ehitustöid (näit. fotografeerida). Vigastuse avastamisel tuleb sellest kirjalikult informeerida ehitise või rajatise valdajat. Ehitise kasutuskõlblikkus tuleb taastada võimalikult lühikese ajaga. Tööde käigus kahjustatud ehitiste/rajatise endisele kujule taastamiseks, samuti nende mittefunktsioneerimisest põhjustatud kahjude hüvitamiseks vajalikud kulud tuleb kanda tööde teostajal.

Kohtades, kus olemasolevate tehnovõrkude täpne kõrgus ja asukoht ei ole ka valdajatele teada (näit. olemas olevad torustikud, kaablid, kaablitorud ja survetorud), tuleb arvestada olemasolevate ja teadmata asukohaga rajatiste võimalikust ümber paigutamisest tuleneva kuluga või projekteeritud rajatise ehitamisega projektiga näidatust erinevale kõrgusele. Tööde teostajal tuleb arvestada kuludega, mis tulenevad projektis märgitud ja tegelikult olemasolevate torustike ühendamiseks vajaminevate detailide erinevusest.

Kui tööde käigus kahjustatakse geodeetilise võrgu punkte, tuleb need peale tööde lõpetamist taastada. Taastamisest tulenevad kulud kannab tööde teostaja.

Tööde teostajal tuleb arvestada kuludega, mis tulenevad ehitustöödel kahjustusi saanud või hävinud ehitiste ja/või rajatiste taastamisega.

Kaevikut läbivad ristuvad kommunikatsioonid tuleb ehitustööde ajaks toestada.

3.2 Liinirajatiste kaitsevööndis töötamiseks rakendatavad meetmed

Projektiga hõlmatavas piirkonnas paiknevad elektri ja side liinirajatised. Töötamiseks liinirajatiste kaitsevööndis on kohustuslik järgnevast:

- Enne kaevetööde alustamist tuleb selgitada välja liinirajatiste (sidekanalisatsioon, kaablid) asukohad ja sügavused, et vältida nende võimalikku kahjustamist ja/või lõhkumist ehitustööde käigus. Tööde teostamine liinirajatiste kaitsevööndis on lubatud võrgu haldaja poolt väljastatud tööloa alusel, pidades kinni kooskõlastusega seatud tingimustest. Üldjuhul tuleb kohale kutsuda liinirajatise haldaja esindaja.

- Maantee või tänava kaitsevööndis töötamisel juhinduda kehtivast seadusandlusest ning Maanteeameti ja/või kohaliku omavalitsuse kooskõlastusega seatud piirangutest.
- Tööde teostamisel kaitsevööndis täita seaduses kehtestatud nõudeid (nt. Elektroonilise Side seadus). Kaevetöid tuleb teostada nii, et ei tekiks liinirajatiste vajumisi, nihkumisi, kaablite väljavenitamist jne. Kaeviku seinad tuleb toetada. Töötamine raske tehnikaga kaevude peal ja nendest ülesõit on keelatud.
- Lahtikaevatud liinirajatised on vaja toetada ja kaitsta mehaaniliste vigastuste eest ning varguse vastu.
- Kõik liinirajatiste kaitseks vajalikud tööd teostab ja vajalikud materjalid hangib töövõtja omal kulul.

3.3 Torustiku paigaldus ja kaeviku täide

3.3.1 Kaevik

Kaevetöödeks on vajalik ehitusteatis ja kooskõlastus torustike valdajaga. Kaevik rajada võimalikult kitsas, arvestades tugitarinditele ja töö tegemiseks tarviliku ruumiga ning toru kõrvale puistatava algtäite nõuetekohase tihendamise võimalusega. Kaeviku toetamise vajadus ja meetod määrata vastavalt reaalsele geoloogilistele oludele kaevendi piirkonnas. Torude vaheline vertikaalkaugus kaevikus peab olema vähemalt 100 mm ning võimaldama kõikide vajalike toruühenduste tegemist. Kaeviku põhi tihendada min 90% tihedusastmeni, aluspind peab olema kuiv.

3.3.2 Tasanduskiht

Kaeviku põhjale rajatakse 150..200mm paksune liivast või fraktsiooniga 4 - 16 mm peenkillustikust tasanduskiht, mis tihendatakse teede all 98%, mujal 95% tihendusastmeni.

3.3.3 Paigaldamine

Paigaldamisel lähtuda RIL 77 tehnilistest nõuetest ja torustiku ning liitmike valmistajate poolsetest juhistest. Enne torude paigaldamist kontrollida, et torudel ei esineks kahjustusi. Enne paigaldust ja paigalduse ajal tuleb veetoru lahtiseid otsi kaitsta tiheda korgiga toru sisemuse saastumise vältimiseks. Toru asetatakse tasanduskihile selliselt, et toru toetuks kogu pikkuses ühtlaselt.

Kinnistu veevarustuse torustik paigaldatakse maapinnast ca 1,8 m sügavusele mõõtes toru pealispinnast. Kui torustikku ei ole võimalik maapinnast nõutud sügavusele paigaldada, tuleb see soojustada.

3.3.4 Tagasitäide

Tagasitäite tegemisel järgida RYL 77 ja EVS 843 tehnilisi nõudeid.

Algtäite materjal (liiv min. filtratsioonimooduliga 0,5 m/d või peenkillustik fr 8-16) lisatakse kolmes osas. Esimene kiht ulatub poole torukõrguseni. Kihi käsitsi tihendamisel vältida toru paigast nihkumist, vajadusel toru ankurdada. Teise kihiga tehakse tagasitäide toru pealispinnani ja tihendatakse toru ümbruses käsitsi, kaugemal võib tihendada mehhanismidega. Kolmanda etapina tehakse algtäide toru laest minimaalselt 300 mm kõrgusele. Vahetult toru peale jäävat pinnasekihti võib mehaaniliselt tihendada alles siis kui see on vähemalt 300mm paksune, kuni 300 mm paksuseni pole mehaaniline tihendamine lubatud. Algtäite tihedus peab olema minimaalselt 90%.

Lõpptagastäiteks kasutatav pinnas peab olema tihendatav ja ei tohi sisaldada orgaanikat, kive, betooni tükke jms. Lõpptagastäite materjal peab olema samade külmumisomadustega kui ümbritsev materjal. Tagastäiteks kasutatava materjali filtratsioonimoodul peab olema min. 0,5 m/ööp. Tagastäite materjal tihendatakse kihtide kaupa teede all 98% ja mujal 95% tihendusastmeni.

Peale tagastäite tegemist haljastus ja katendid taastatakse. Tagastäite ja katendite rajamisel tagada kaevuluukide jäämine teekatte tasapinnale ning haljasalal 5 sentimeetrit maapinnast kõrgemale..

3.4 Katendite taastamine

Katend taastada sarnaselt kaevetööle eelnenud olukorrale ja olemasolevale külgnevale katendile (materjal, kihid).

3.5 Nõuded ehitamisele ja käiku andmisele

3.5.1 Ettevalmistused ehitustöödeks

Käesolev projekt kooskõlastatakse vee-ettevõttega. Töövõtja peab fikseerima olukorra enne töödega alustamist, et oleks võimalik tõendada, milline oli olukord enne töödega alustamist. Töövõtja peab esitama omanikujärelevalvele vähemalt viis tööpäeva enne ehitustöödega alustamist ehitamise käigus kasutatavad materjalid kooskõlastamiseks. Töövõtja peab veenduma, et tal on piisavalt andmeid vajalike ühenduste tegemiseks ning teiste olemasolevate kommunikatsioonide kahjustuste vältimiseks. Teostavate tööde maht kooskõlastada eelnevalt omanikujärelevalve esindajaga.

3.5.2 Ehitustöödel rakendatavad ohutusmeetmed

Ehitusobjekt märgistada nõuetele vastava objekti sildiga. Vajadusel võtta kasutusele meetmed, et vältida ehitusobjekti läheduses paikneva haljastuse kahjustamist. Töötsoon tuleb ohutuse tagamiseks piirata. Mehhanismid peavad paiknema piirestatud töötsoonis ning nendega töötamisel tuleb tagada ohutus. Tööde teostaja peab koostama tööohutusplaani vastavalt kehtivale määrusele „Töötervishoiu ja tööohutuse nõuded ehituses” ning esitama selle tellijale ja omanikujärelevalvele.

Erilist tähelepanu tuleb pöörata töödele kaevikus ja selle lähistel. Töövõtja peab valima õiged kaeviku nõlvad või toetuse sõltuvalt kaevekoha pinnasest ja põhjavee tasemest. Ripuvad katendikihid, pinnas ja

kivid tuleb kaevandi kohalt eemaldada. Kaevikusse tuleb tagada ohutu sisse- ja väljapääs. Mehhanismid, väljakaevatav pinnas, ehitusmaterjalid, tööriistad jmt peavad paiknema kaeviku nõlva servast minimaalselt 1 m kaugusel. Ehitusobjektile tuleb nõuda töötajatel isikukaitsevahendite kasutamist.

3.5.3 Ehitamise dokumenteerimine

Ehitamise dokumenteerimine peab toimuma vastavalt kehtivatele õigusaktidele (ehitusseadustik; MTM ministri määrus nr 3 14.02.2020 "Ehitamise dokumenteerimisele, ehitusdokumentide säilitamisele ja üleandmisele esitatavad nõuded ning hooldusjuhendile, selle hoidmisele ja esitamisele esitatavad nõuded").

3.5.4 Vee sulgemine

Vesi on suletud liitumispunktiks olevas maakraanis DN25, kuhu tehakse ühendus. Kui sulgemine on siiski vajalik, siis veetoru sulgemiseks plaaniliste ehitustööde teostamisel tuleb esitada vee-ettevõttele piisava ajavaruga enne töödega alustamist vee sulgemise taotlus. Vee sulgemise taotluse koostanud ning esitanud töövõtja esindaja (objektijuht/projektijuht) peab viibima vee avamise ja sulgemise juures. Lisaks peab nimetatud isik olema telefoni teel kättesaadav kogu planeeritud veekatkestuse perioodil. Vee sulgemise hetkeks peavad kõik vajalikud materjalid olema objektile ning ettevalmistustööd tehtud. Ükski veesulgemine ei tohi kesta kauem kui 8 h.

3.5.5 Torustike avamine ekspluatatsiooniks

Omaniku järelvalvel on õigus nõuda rajatud torustike katsetamist (surveproovi tegemist). Enne veevarustuse teenuse müügilepingu sõlmimist peab kinnistul olema välja ehitatud kinnistusesed torustikud ning veemõõdusõlm.

3.5.6 Teostusjoonised

Teostusjoonised tuleb koostada ja vormistada vastavalt Majandus- ja taristuministri 14.04.2016. a määrusele nr 34 "Topo-geodeetilisele uuringule ja teostusmõõdistamisele esitatavad nõuded". Teostusjoonised tuleb esitada digitaalsel kujul DGN või DWG formaadis Tellijale ning vajadusel ka veevarustuse teenust pakkuvale ettevõttele. Igal sõlmel peab olema juures nummerdatud foto ning teostusjoonisel peab olema viide foto numbrile.

4 KESKKONNAKAITSE

4.1 Jäätmekäitlus

Ehituse Töövõtja vastutab ehitusperioodil keskkonnakaitse eest ehitusplatsil ja sellega vahetult piirnevail aladel vastavalt kehtivatele seadusandlusele ning Tellija poolt esitatud juhiste. Jäätmete kogumine ja utiliseerimine on ehitaja kohustus. Tähelepanu tuleb pöörata ehitustöödel tekkivate jäätmete käitlusele. Ohtlikud jäätmed tuleb koguda muudest jäätmetest eraldi ning üle anda ohtlike jäätmete käitlemise litsentsi omavatele ettevõtetele. Ehituse käigus tekkivad ehitusjäätmed kõrvaldatakse vastavalt kehtivale seadusandlusele.

Ehitamise käigus tuleb vältida tarbetut keskkonna kahjustamist. Töövõtja peab võtma kasutusele vastavad meetmed, tutvustamaks kõigile oma töötajatele Eestis kehtivaid keskkonnakaitseseadusi ja –nõudeid ning rakendama kõigis tööpiirkondades kõiki vajalikke kontrollmeetmed, enne kui lubab töid jätkata. Töövõtja ehitab ja paneb tööle vajalikud kogumisseadmed. Kogutud ained hävitatakse tellija esindaja poolt heakskiidetud viisil. Maha loksumise korral tuleb kohe võtta meetmed saastunud alade puhastamiseks.

Kui mõni töövõtja töötaja eirab keskkonnakaitse eeskirju, on see piisavaks põhjuseks, et tellija esindaja teeks vastavalt töövõtulepingule korralduse süüdlase eemaldamiseks ehitusplatsilt ja/või peataks omal äranägemisel täielikult või osaliselt väljamaksed, kuni on rakendatud heastavad meetmed.

Ehitusjäätmed kogutakse ja sorditakse liigiti eraldi vastavalt sorditavatele jäätmeliikidele tähistatud mahutitesse nende tekkekohal, lähtudes jäätmete taaskasutusvõimalustest. Eraldi sorditakse puit, kiletamata paber ja kartong, metall (eraldi must- ja värviline metall), mineraalsed jäätmed (kivid, ehituskivid ja tellised, krohv, betoon, kips, lehtklaas jne), raudbetoon- ja betoondetailid, tõrva mittesisaldav asfalt, kile.

Ehitusplatsil:

- rakendatakse kõiki tehnoloogilisi ja muid võimalusi ehitusjäätmete liigiti kogumiseks tekkekohas;
- korraldatakse oma jäätmete taaskasutamine või antakse jäätmed käitlemiseks üle jäätmeluba omavale või jäätmekäitlejana registreeritud isikule; ohtlike ehitusjäätmete puhul kontrollitakse ohtlike jäätmete käitluslitsentsi olemasolu;
- rakendatakse kõiki võimalusi ehitusjäätmete taaskasutamiseks;
- võetakse tarvitusele abinõud tolmu tekke vältimiseks ehitusjäätmete paigutamisel mahutitesse või laadimisel veokitele või nende kohapeal taaskasutamisel;
- valmistatakse ette tasane kõvakatteline aluspind jäätmemahutite paigutamiseks;
- kooskõlastatakse kohaliku omavalitusega jäätmemahutite paigutamise tänavatele ehitustööde tegemisel;

- tagatakse, et kinnistul või krundil oleksid eraldi märgistatud mahutid olmejäätmete ja ohtlike jäätmete kogumiseks;
- teavitatakse ehitusplatsil töotajaid eeskirjaga kehtestatud jäätmehoolduse nõuetest.

Jäätmed kogutakse liikide kaupa eraldi mahutitesse, taaskasutatakse või antakse taaskasutamiseks üle sellekohase jäätmeloaga jäätmekäitlejale. Mahutid tähistatakse vastavalt kogutavatele jäätmeliikidele.

Ohtlikud ehitusjäätmed, välja arvatud saastunud pinnas, kogutakse liikide kaupa eraldi mahutitesse, mis on märgistatud kehtiva korra kohaselt. Ohtlike ehitusjäätmete mahutisse ei kallata vedelaid ohtlikke jäätmeid, nagu värvid, lakid, lahustid ja liimid.

Ehitusjäätmeid ei anta vedamiseks, kõrvaldamiseks ega taaskasutamiseks üle isikule, kellel puudub sellekohane jäätmeluba või kes ei ole ehitusjäätmete käitlejana registreeritud. Ohtlike ehitusjäätmete üleandmisel kontrollib jäätmevaldaja, et isikul, kellele jäätmed üle antakse, on lisaks jäätmeloale ka ohtlike jäätmete käitlusliitsents.

Ehitustööde lõppemise järel vormistada jäätmeõiend ning lisada see rajatise teostusdokumentidele koos dokumentidega, mis tõestavad jäätmete nõuetekohast üleandmist ladestamiseks või taaskasutamiseks.

Pinnasereostuse ilmnemisel ettevalmistus- või ehitustööde tegemise ajal teatada sellest koheselt. Kaevetöödel kaevandatavad pinnased kasutatakse omal kinnistul vertikaalplaneerimiseks. Kui see ei ole mingil põhjusel võimalik, tuleb need vedada seadusega lubatud kohtadesse.

4.2 Likvideeritavad torustikud

Käesoleva projektiga ei ole ettenähtud torustike ja kaevude likvideerimist.

5 TÖÖTERVISHOID JA TÖÖOHUTUS

Ehitustöödel peab ehitaja jälgima ja täitma kõiki nõudeid, mis on esitatud Vabariigi Valitsuse 8. detsembri 1999.a. määruses nr. 377 "Töötervishoiu ja tööohutuse nõuded ehituses" (01.03.2021 jõustunud redaktsioon). Ehitaja peab ehitustööde alustamisest teatama Tööinspektsiooni kohalikule asutusele vähemalt 3 päeva enne töödega alustamist, kui tööde eeldatav kestus ületab 30 tööpäeva ning ehitusplatsil töötab samal ajal vähemalt 20 isikut või eeldatav töömaht ületab 500 inimtööpäeva. Ehitustööde ajal ei tohi ehitusel viibida kõrvalisi isikuid ja ehitustööd ei tohi ohustada ehituse mõjupiirkonnas viibijaid. Tööde teostamisel tehnovõrkude kaitsetsoonis tuleb kinni pidada kehtestatud ohutustehnilistest nõuetest. Kommunikatsioonide tsoonis tuleb kaevata käsitsi.

Töötajad peavad olema instrueeritud tööohutusalaselt ja olema varustatud töötamiseks vajalike kaitsevahenditega.

Kui ehitustöödel on vaja ajutiselt muuta liikluskorraldust, siis tuleb lähtuda MTM määrusest nr 43 „Nõuded ajutisele liikluskorraldusele”, 13.07.2018.

Ehitustööde teostaja peab tagama ehitustööde teostamise, ehitusplatsi kontrolli ja töötervishoiu ning tööohutuse nõuded vastavalt eelmainitud määrusele nr. 377. Ehitustööde teostajal peavad olema olemas määruses nõutud dokumendid.